

[Elgaard.]

rens Formaning stadig er Frihed for os til at skrive om og ud fra vor Stilling at vurdere Spørgsmaal om Folkenes Styresæt, ogsaa Spørgsmaal vedrørende de Systemer, vi ikke synes om. Jeg slutter disse faa Bemærkninger til den højtærede Statsminister med at udtale, at Formaalet med Formaning er jeg enig i: at den danske Presse i de Tider, der kommer, skal vise Objektivitet og forsvarlig Optræden, men efter min Opfattelse er dette ogsaa sket hidtil, paa en enkelt Undtagelse nær.

Dernæst vil jeg gerne fremsætte nogle finansielle Bemærkninger. Da Finanslovsforslaget og Statsregnskabet var forelagt, læste jeg i den socialdemokratiske Presse, at naar Statsregnskabet for 1937—38 udviste et Driftoverskud paa 23,5 Mill. Kr., var dette, stillet over for det budgetterede Resultat af Finanslov og Tillægsbevillingslov, Udtryk for, at den højtærede Finansminister havde præsteret et overmaade fint Arbejde, et Arbejde, der efter hans Partipresses Mening fortjente baade Ros og Anerkendelse. Jeg vil gerne med det samme sige, at jeg i hvert Fald ikke kan deltage i denne Ros, jeg ser endogsaa saaledes paa Forholdet, at jeg heller ikke kan forholde mig neutral. Jeg maa betragte Statsregnskabets store Overskud som et Anklageskrift mod Regeringen i Almindelighed og mod Finansministeren i Særdeleshed.

Deri ligger ikke, at jeg ønsker, at den højtærede Finansminister skulde møde med Underskud paa Statsregnskaberne, men der ligger deri fra min Side et Krav om, at den højtærede Finansminister anstrenger sig, ja, anser det for sin uomgængelige Pligt at lægge Budgettet saa nær Virkeligheden som overhovedet muligt. Dette maa gælde for Finansministeren, baade naar han budgetterer Udgifterne, og naar han budgetterer Indtægterne. Denne Pligt synes jeg, man har Ret til at paastaa ikke er opfyldt hverken vedrørende det sidst aflagte Statsregnskab eller de nærmest foregaaende.

I Tider som disse, hvor uhyre store Dele af den danske skattebetalende Befolknings Økonomi er anspændt til det yderste, burde det være utænkeligt, at Finansministeren maaltbevidst tilstræber at naa et Resultat som det, der er naaet for Finansaaret 1937—38, altsaa et stort Overskud paa Statsregnskabet mod det mindre budgetterede Overskud paa Finanslov og Tillægsbevillingslov. Jeg finder, at hvis man ligefrem maaltbevidst tilstræber et saadant Resultat, er det hensynsløst over for Skatteyderne og derfor ufornuftigt af Ministeren. Det er jo

stadig saaledes, at det er den Del af Skatteyderne, i Masser af Tilfælde surt erhvervede Indtægter, som de selv faar Lov til at beholde og administrere, der paa de allerfleste, maaske paa alle Omraader faar langt den heldigste Udnyttelse og derfor ogsaa de bedste Følger for Samfundet. Derfor bør Staten under den højtærede Finansministers Ledelse virkelig have for Øje, at man ikke er mere haardhændet over for Skatteyderne, end Nødvendigheden byder Regering og Rigsdag at være. Det er uden Tvivl saaledes, at paa Erhvervslivets Omraade, og derfor ogsaa i beskæftigelsesmæssig Henseende, vil en planøkonomiserende Statsledelse aldrig være i Stand til at opnaa saa gode og positive Resultater for Samfundet, som det frie Erhvervsliv kan paa sine Omraader.

Jeg maa dertil føje, at det store Overskud fremkommer ikke ved en Begrænsning af Opgaverne eller en Formindskelse af Udgifterne gennem en effektiv Sparsommelighed og ved, at man søger i saa ringe Omfang som muligt at optage nye Udgifter paa Statsbudgettet. Nej, man faar Indtryk af, at man, jeg tør godt sige noget maaltbevidst, budgetterer Statens Skatteindtægter lavt og Statens Udgifter højt. Det Indtryk faar man bl. a. ved at betragte Resultaterne fra de sidste Finansaar, som den socialdemokratiske Presse tilsyneladende er saa tilfreds med. Ser vi paa de tre sidste Finansaar, viser det sig, at Skatterne giver mere, meget mere end budgetteret, og at Udgifterne i hvert Fald paa enkelte og heller ikke helt betydningsløse Omraader ikke er saa store som budgetteret, i nogle Tilfælde endogsaa noget mindre. Men naar man budgetterer paa den Maade, kan det ikke være den højtærede Finansministers Fortjeneste, at Enderesultatet bliver et stort Overskud paa Statsregnskabet, især naar Finansministeren tilmed som Regel for hver ny Udgift paa Budgettet kræver nye Skatter til Dækning.

Jeg synes endogsaa, at den højtærede Finansminister har ført dette Forhold saa langt frem, at man næsten kan tale om en slagen Landevej, eller at der er skabt et Præcedens paa dette Punkt. Paa Finansloven 1935—36 og Tillægsbevillingsloven var der budgetteret et Overskud paa 800 000 Kr., Overskuddet blev paa 13½ Mill. Kr. I det følgende Finansaar, 1936—37, var der budgetteret et betydeligt Overskud, 14,3 Mill. Kr.; men det blev ikke dette Beløb, men 27,4 Mill. Kr. Og Statsregnskabet for 1937—38 gav altsaa det Resultat, som jeg allerede har nævnt.